



Warmte en prioriteringskader

Wilko Wolbers

Wie krijgen voorrang op het overvolle stroomnet?



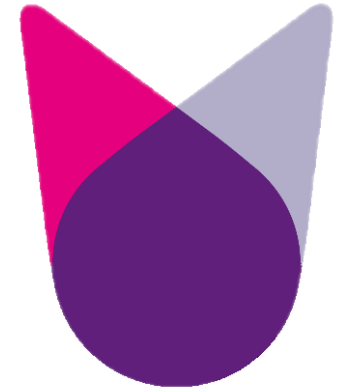
Marloes de Koning

12 december 2025 Leestijd 1 minuut

Het klinkt extreem ambtelijk, maar het is eigenlijk best een interessante gedachtenoefening: het 'prioriteringskader' waarmee de Autoriteit Consument en Markt (ACM) vaststelt wat voorrang moet krijgen op het volle stroomnet. Want ja, het past niet allemaal en al helemaal niet allemaal tegelijk. Vandaag is een update van de spelregels voor de stroomverdeling gepubliceerd.

Wat doet de ACM?

- Denken in mogelijkheden en oplossingen
- Onafhankelijke, open en missiegedreven toezichthouder
 - Mededinging
 - Consumentenbescherming
 - Gereguleerde markten
- De rol van de ACM op de energiemarkt
 - Toezicht en handhaving
 - Regelgeving over nettoegang en tarieven
 - Geschilbeslechting
 - Regulering
 - Europese marktintegratie
 - Experimenteren



Achtergrond prioriteringskader

- Netcapaciteit is schaars, prioriteren is nodig om ervoor te zorgen dat netcongestie maatschappelijke ontwikkelingen zo min mogelijk in de weg zit
- De CBb [uitspraak](#) van 11 maart 2025: de ACM mag een prioriteringskader maken én moet goed motiveren wie waarom prioriteit krijgt
- [Nieuw prioriteringskader](#) is op 12 december vastgesteld en [geldt](#) sinds 31 december 2025
 - Ruim honderd [zienswijzen](#), drie adviezen van de Minister van KGG, onderzoek naar uitzonderingen loopt
- Kader gebruikt beoordelingscriteria om te bepalen of een sector/functie prioriteit krijgt
 - Borgen nationale veiligheid, goede publieke dienstverlening en/of functioneren van de samenleving in NL
 - Moet de activiteit in NL plaatsvinden of kan het ook binnen de EU?
- Cyclisch proces: de uitkomst is afhankelijk van maatschappelijke ontwikkelingen

Wie krijgt prioriteit

- Prioriteren is kiezen: niet alles kan!
- De basis en volgorde: (1) congestieverzachters, (2) veiligheid en (3) basisbehoeften
- (1) Congestieverzachters maken ruimte op het volle stroomnet
- (2) Veiligheid is gekoppeld aan de nationale veiligheid in Nederland
 - Elektriciteitsnetten, (acute) gezondheidszorg (o.a. ziekenhuizen, bloedvoorziening, huisartsen), ontwikkelaars van zeer sensitieve technologie, openbare drinkwaterbedrijven, telecomnetten voor veiligheid (o.a. C2000), veiligheidsdiensten (o.a. AIVD, defensie, politie, justitie, RIVM, noodhulp), verkeersveiligheid, waterbeheer
- (3) Basisbehoeften zijn belangrijk voor het functioneren van de samenleving
 - Afvalinzameling, gasnetten, onderwijs (primair, voortgezet en middelbaar), openbaar vervoer, telecom, warmte, wonen (woningbouwprojecten, gedeelde huisvesting, individuele woningen en verzwarings)

Het prioriteringsproces

- Integrale wachtrij voor groot- en kleinverbruik (in de praktijk vanaf 1 juli 2026)
 - Maatschappelijke functies staan los van de doorlaatwaarde van een aansluiting
- Bewijslast ligt bij aanvrager, beperkte/strengere toets op compleetheid door netbeheerder
 - Duidelijke bewijsstukken, met aandacht voor de rol van gemeenten bij wonen/scholen
- Congestieverzachers
 - Op volgorde van doelmatigheid, beoordeling van verzoeken binnen redelijke termijn, inspanningsplicht voor de netbeheerder om congestieverzachtend vermogen te vinden
- Veiligheid en basisbehoeften
 - Binnen categorieën geldt FCFS, beoordeling van verzoeken binnen twintig werkdagen
- Geschilbeslechting via de ACM

Warmte en de bewijslast

- Wat valt er onder warmte (tabel 3)?
 - Alles wat nodig is om de leverings- en voorzieningszekerheid van warmte voor eindgebruikers te borgen
 - Warmte als collectieve voorziening bij nieuwe woningbouwprojecten
 - Individuele warmtepompen bij woningen ($\leq 3 \times 35a$)
 - Congestieverzachter? Kan, zolang er extra ruimte vrij komt en congestie op andere plekken niet toeneemt
- De bewijslast (tabel 4)?
 - Warmtelevering: bestuursverklaring, KvK-uittreksel, leveringsvergunning/uitzondering, artikel 40-melding
 - Verhuurders, VVE's: bestuursverklaring
 - Warmtenetbeheerder: bestuursverklaring, KvK-uittreksel, bewijs warmtenetbeheerder
 - Gezamenlijke aanvraag mogelijk als bijvoorbeeld de warmtebron of het warmteontvangstation van derde is
 - Gemeenten: bestuursverklaring, overeenkomst met afspraken over woningbouw (CV/KOVA) of omgevingsplan
 - Ontwikkelaar: bestuursverklaring, KvK-uittreksel, omgevingsvergunning, bewijsstuk CV/KOVA
 - Woningeigenaar nieuwbouw: omgevingsvergunning
 - Bestaande woningen(verzwaren): BAG-uittreksel

Aan de slag

- Het kader vormt een geheel, kijk er dus ook zo naar
- Focus op wat kan en ga daarmee aan de slag, het kader is bewezen effectief
- Benut de bestaande netcapaciteit zo goed mogelijk (ook via het omgevingsrecht)
- De warmtetransitie is belangrijk voor de verduurzaming en toekomstige netbelasting
 - Maak flex integraal onderdeel van het warmtenetontwerp (flex by design)
 - Verwarm op dalmomenten, sla warmte op, beperk piekgebruik, regel eigen stroomopwek- en opslag
 - Maak (sturings)afspraken met je netbeheerder
 - Stuur op collectieve en netbewuste oplossingen



Dank jullie wel!
Vragen?

netcongestie@acm.nl